II

(Akti, sprejeti v skladu s Pogodbo ES/Pogodbo Euratom, katerih objava ni obvezna)

ODLOČBE/SKLEPI

KOMISIJA

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 28. januarja 2009

o pomoči v obliki ustanovitve kompenzacijskega sklada za organizacijo trga z električno energijo, ki jo izvaja Luksemburg (C 43/02 (ex NN 75/01))

(notificirano pod dokumentarno številko C(2009) 230)

(Besedilo v francoskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2009/476/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega pododstavka člena 88(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu zainteresiranim strankam, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenimi členi [1], in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

1. **POSTOPEK**

(1) Luksemburg je z dopisom z dne 2. julija 2001, evidentiranim 16. julija 2001 pod številko N 475/01, Komisiji v skladu s členom 88(3) Pogodbe priglasil ustanovitev kompenzacijskega sklada za organizacijo trga z električno energijo. Kljub temu se je priglašeni ukrep dejansko izvajal od 1. januarja 2001. Zato je Komisija ocenila, da se ukrep ne more šteti za načrtovano pomoč v smislu člena 88(3) Pogodbe, in ga je 30. julija 2001 vpisala v register nepriglašenih pomoči pod številko NN 75/01.

(2) Komisija je po korespondenci z luksemburškimi organi z dopisom z dne 5. junija 2002 Luksemburg uradno obvestila o odločitvi, da bo v zvezi s tem ukrepom sprožila postopek iz člena 88(2) Pogodbe. Prav tako je Luksemburg pozvala, naj v enem mesecu od datuma prejema dopisa predloži pripombe in zagotovi vse informacije, potrebne za oceno ukrepa.

(3) Odločitev Komisije, da sproži postopek, je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* [2]. Komisija je pozvala zainteresirane stranke, naj predložijo svoje pripombe o zadevnem ukrepu.

(4) Luksemburg je z dopisom z dne 22. julija 2002, evidentiranim 26. julija 2002, zaprosil za podaljšanje roka za predložitev pripomb, ki ga je Komisija z dopisom z dne 30. julija 2002 odobrila in kot novi rok določila 5. september 2002.

(5) Nizozemska je z dopisom, poslanim po telefaksu, z dne 4. decembra 2002, evidentiranim istega dne, Komisiji predložila svoje pripombe o zadevnem ukrepu. Komisija je z dopisom z dne 18. februarja 2003 dopis Nizozemske posredovala Luksemburgu in ga pozvala, naj ji v enem mesecu predloži svoje pripombe. Komisija je po opominu, ki ga je poslala 16. maja 2003, 28. maja 2003 od Luksemburga prejela dopis, poslan po telefaksu, ki je bil evidentiran istega dne in v katerem je ta zaprosil za podaljšanje roka za odgovor.

[1] UL C 255, 23.10.2002, str. 15.

[2] Glej opombo 1.

(6) Luksemburg je z dopisom z dne 4. junija 2003, evidentiranim 5. junija 2003, Komisiji predložil svoje pripombe o dopisu Komisije z dne 5. junija 2002 in pripombah Nizozemske. Luksemburg je dodatne podatke predložil z dopisom z dne 3. maja 2004, ki je bil evidentiran 13. maja 2004.

(7) Delovno srečanje med Luksemburgom in Komisijo je potekalo 25. januarja 2005.

(8) Komisija je z dopisom z dne 31. marca 2005 na Luksemburg naslovila zahtevo za informacije. Komisija je odgovor Luksemburga prejela v dopisih z dne 20. aprila in 20. maja 2005, ki sta bila evidentirana 27. aprila in 1. junija 2005.

(9) Komisija je z dopisom z dne 22. junija 2005 na Luksemburg naslovila zahtevo za dodatne informacije. Luksemburg je z dopisom z dne 22. novembra 2005, evidentiranim 23. novembra 2005, zaprosil za podaljšanje roka za predložitev odgovora, ki ga je Komisija z dopisom z dne 5. decembra 2005 določila za 31. januar 2006. Komisija je odgovor Luksemburga prejela v dopisih z dne 31. januarja 2006, evidentiranih 3. februarja 2006.

(10) Komisija je z dopisom z dne 27. marca 2006 na Luksemburg naslovila zahtevo za dodatne informacije. Komisija je odgovor Luksemburga prejela v dopisu z dne 11. aprila 2006, evidentiranem 18. aprila 2006.

(11) Delovno srečanje med Luksemburgom in Komisijo je potekalo 12. decembra 2006.

(12) Komisija je z dopisom z dne 21. novembra 2007 na Luksemburg naslovila zahtevo za dodatne informacije. Luksemburg je z dopisom z dne 6. decembra 2007, evidentiranim 10. decembra 2007, zaprosil za podaljšanje roka za predložitev odgovora, ki ga je Komisija z dopisom z dne 14. decembra 2007 odobrila in kot novi rok določila 17. januar 2008. Komisija je odgovor Luksemburga prejela v dopisu z dne 28. januarja 2008, evidentiranem 30. januarja 2008.

(13) Delovno srečanje med Luksemburgom in Komisijo je potekalo 27. februarja 2008.

(14) Luksemburg je Komisiji dodatne podatke predložil z dopisom z dne 19. junija 2008, evidentiranim 20. junija 2008, in dopisom, evidentiranim 12. septembra 2008.

2. **OPIS**

2.1 **Zakonodajni okvir kompenzacijskega mehanizma**

2.1.1 *Uredba Velikega vojvodstva z dne 30. maja 1994 in proces liberalizacije trga z električno energijo*

(15) Uredba Velikega vojvodstva z dne 30. maja 1994 ([3]) o proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov energije ali soproizvodnje toplote in električne energije (v nadaljnjem besedilu: okolju prijazna električna energija) zahteva odkup te okolju prijazne električne energije pri podjetju Cegedel, ki je bil takrat edini splošni koncesionar elektroenergetskega omrežja v Luksemburgu. Ureditev zadeva proizvodnjo električne energije iz hidroenergije, vetrne energije, svetlobne energije, bioplina in biomase ter proizvodnjo električne energije iz soproizvodnje.

(16) Člen 1 Uredbe Velikega vojvodstva iz leta 1994 določa, da na zahtevo samoproizvajalca razpoložljivo količino električne energije, samoproizvedene iz obnovljivih virov energije ali soproizvodnje toplote in električne energije, za javno omrežje prevzame Veliko vojvodstvo. Uredba Velikega vojvodstva iz leta 1994 tudi določa, da je cena te okolju prijazne električne energije višja od električne energije, proizvedene na običajni način. Cene odkupa okolju prijazne električne energije so se sčasoma prilagodile, zlasti na podlagi Uredbe Velikega vojvodstva z dne 14. oktobra 2005 ([4]). Cene, veljavne 1. januarja 2008, so bile določene v Uredbi Velikega vojvodstva z dne 8. februarja 2008 ([5]) o proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov energije.

(17) Luksemburg je ocenil, da je leta 2000 obveznost odkupa na podlagi Uredbe Velikega vojvodstva iz leta 1994 zajemala proizvodnjo 112 GWh električne energije ([6]) in da se je ta količina kupila po povprečni ceni, ki je bila približno trikrat višja od cene iz dolgoročnih dobavnih pogodb, sklenjenih s podjetjem Cegedel. Po mnenju luksemburških organov so zaradi tega nastali dodatni stroški v višini 275 milijonov LUF, tj. 6,8 milijona EUR.

(18) Po odprtju sektorja električne energije za konkurenco z zakonom z dne 24. julija 2000 ([7]) se je obveznost odkupa razširila na vse distributerje, ki delujejo v Luksemburgu. Teh je bilo leta 2001 trinajst, pri čemer sta največji, tj. podjetje Cegedel, in drugi največji, tj. podjetje Sotel, oskrbovala jeklarne na jugu države in lokalne distributerje. Vendar je v praksi večino okolju prijazne električne energije, proizvedene v Luksemburgu, kupilo podjetje Cegedel.

([3]) *Mémorial* A št. 62 z dne 12. julija 1994, str. 1140.
([4]) Uredba Velikega vojvodstva z dne 14. oktobra 2005 (1) o dobavi električne energije iz obnovljivih virov energije ter (2) spremembi Uredbe Velikega vojvodstva z dne 30. maja 1994 o proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov energije ali soproizvodnje toplote in električne energije in Uredbe Velikega vojvodstva z dne 22. maja 2001 o uvedbi kompenzacijskega sklada za organizacijo trga z električno energijo (*Mémorial* A št. 181 z dne 14. novembra 2005, str. 2948).
([5]) *Mémorial* A št. 16 z dne 12. februarja 2008, str. 260.
([6]) Po ocenah luksemburških organov je leta 2000 skupna poraba električne energije v Luksemburgu znašala 5 650 GWh.
([7]) *Mémorial* A št. 79 z dne 21. avgusta 2000, str. 1896.

2.1.2 *Uredba Velikega vojvodstva z dne 22. maja 2001*

(19) Za pravično porazdelitev stroškov, povezanih z obveznostjo prevzema okolju prijazne električne energije, med distributerji se je Luksemburg odločil, da bo z Uredbo Velikega vojvodstva z dne 22. maja 2001 ([8]) o uvedbi kompenzacijskega sklada za organizacijo trga z električno energijo vzpostavil kompenzacijski mehanizem. V praksi je kompenzacijski sklad začel delovati 1. januarja 2001.

(20) V skladu s členom 21 Uredbe Velikega vojvodstva z dne 22. maja 2001 je vsak luksemburški distributer pooblaščen, da pri končnih odjemalcih pobira prispevke v kompenzacijski sklad. Prispevek je sorazmeren s količino električne energije, ki jo porabi končni odjemalec. Poleg tega mehanizem kompenzacijskega sklada omogoča porazdelitev stroškov, povezanih z obveznostjo odkupa okolju prijazne električne energije, na vse odjemalce distributerja. Višino prispevkov država vsako leto določi tako, da prihodki sklada ne presegajo dodatnih stroškov, povezanih z odkupom okolju prijazne električne energije. Člen 13 Uredbe Velikega vojvodstva z dne 22. maja 2001 določa, da so veliki odjemalci električne energije ([9]) oproščeni plačila tega prispevka do 31. decembra 2005 ([10]). Luksemburški organi navajajo, da ta oprostitev zadeva približno petdeset velikih odjemalcev, zlasti v kemični industriji in jeklarstvu.

(21) Tako je v skladu s členom 23 Uredbe Velikega vojvodstva z dne 22. maja 2001 za vse odjemalce, ki niso oproščeni plačila, prispevek za leto 2001 določen v višini 2,73 EUR na MWh.

2.1.3 *Uredba Velikega vojvodstva z dne 9. decembra 2005*

(22) Po dvostranskih razpravah s Komisijo je bila Uredba Velikega vojvodstva z dne 22. maja 2001 spremenjena z Uredbo Velikega vojvodstva z dne 9. decembra 2005 ([11]), ki je začela veljati 1. januarja 2006. Zlasti odpravlja oprostitev prispevka za velike odjemalce električne energije in namesto tega uvaja tri razrede odjemalcev, ki ustrezajo trem ravnem različnih prispevkov ([12]):

— razred A vključuje odjemalce, ki na leto porabijo 25 MWh električne energije ali manj. Leta 2007 so morali odjemalci razreda A plačati prispevek v višini 7,00 EUR na MWh,

— razred B vključuje odjemalce, ki na leto porabijo več kot 25 MWh električne energije, razen tiste, ki so uvrščeni v razred C. Leta 2007 so morali odjemalci razreda B plačati prispevek v višini 2,70 EUR na MWh,

— razred C zadeva ustrezne odjemalce razreda B, ki se morajo poleg tega „zavezati k znatnemu povečanju svoje splošne energetske učinkovitosti s sporazumom med vlado in zadevnim podjetjem […]. Sporazum, ki ga je treba skleniti, bo vključeval klavzulo o sankcijah za nespoštovanje teh zavez“ ([13]). Sporazumi prenehajo veljati 31. januarja 2008. Leta 2007 so morali odjemalci razreda C plačati prispevek v višini 0,75 EUR na MWh.

2.1.4 *Določbe, veljavne 1. januarja 2009*

(23) Luksemburški organi so se zavezali, da bodo Uredbo Velikega vojvodstva z dne 9. decembra 2005 zamenjali z novo uredbo Velikega vojvodstva, ki še ni objavljena in naj bi začela veljati 1. januarja 2009. V skladu z navedbami luksemburških organov nova uredba Velikega vojvodstva določa, da bodo *lahko* distributerji pobirali prispevke za stroške zaradi okolju prijazne električne energije pri končnih odjemalcih. Višino tega prispevka torej ne bodo več določali javni organi, ampak jo bodo ocenili distributerji.

2.2 **Delovanje kompenzacijskega mehanizma**

(24) Uredbi Velikega vojvodstva z dne 22. maja 2001 in 9. decembra 2005 na izvedljiv način določata, da mora glavni distributer v Luksemburgu, tj. podjetje Cegedel, katerega kapital je večinoma zasebni, kupiti vso okolju prijazno električno energijo, proizvedeno v Luksemburgu, po ceni, ki jo določi država. To električno energijo kupuje v svojem imenu ali v imenu drugih distributerjev, ki so sklenili dobavne pogodbe s proizvajalci okolju prijazne električne energije. Glavni distributer nato okolju prijazno električno energijo prodaja svojim konkurentom glede na njihove tržne deleže na luksemburškem trgu in po prodajni ceni, ki jo določi država na podlagi tržne cene električne energije, zabeležene prejšnje leto. Dodatni stroški, ki nastanejo zaradi okolju prijazne električne energije, ustrezajo razliki med ceno odkupa pri proizvajalcih električne energije (tarifa za dovajanje) in prodajno ceno pri drugih distributerjih, ki ju določi država. Vsi distributerji o odkupu okolju prijazne električne energije vsak mesec poročajo luksemburškemu regulatornemu organu za električno energijo (v nadaljnjem besedilu: Luksemburški inštitut za regulacijo). Konec leta regulatorni organ distributerjem dodeli nadomestila; če je delež okolju prijazne električne energije, ki je proizvedena v Luksemburgu in jo kupi distributer, višji od njegovega deleža na trgu z električno energijo, prejme nadomestilo iz sklada; v nasprotnem primeru mora plačati ustrezen prispevek v sklad, če je njegov delež kupljene okolju prijazne električne energije nižji od njegovega

([8]) *Mémorial* A št. 70 z dne 19. junija 2001, str. 1407.

([9]) Veliki porabniki električne energije so podjetja, ki so povezana z električnim omrežjem pri napetosti, višji od 65 kV.

([10]) V skladu s členom 14 Uredbe Velikega vojvodstva z dne 22. maja 2001 se lahko število upravičencev do oprostitve pred 1. januarjem 2006 vseeno zmanjša, če bi se moral prispevek odjemalcev v kompenzacijski sklad v poslovnih letih 2002 in 2003 povečati za več kot 50 %.

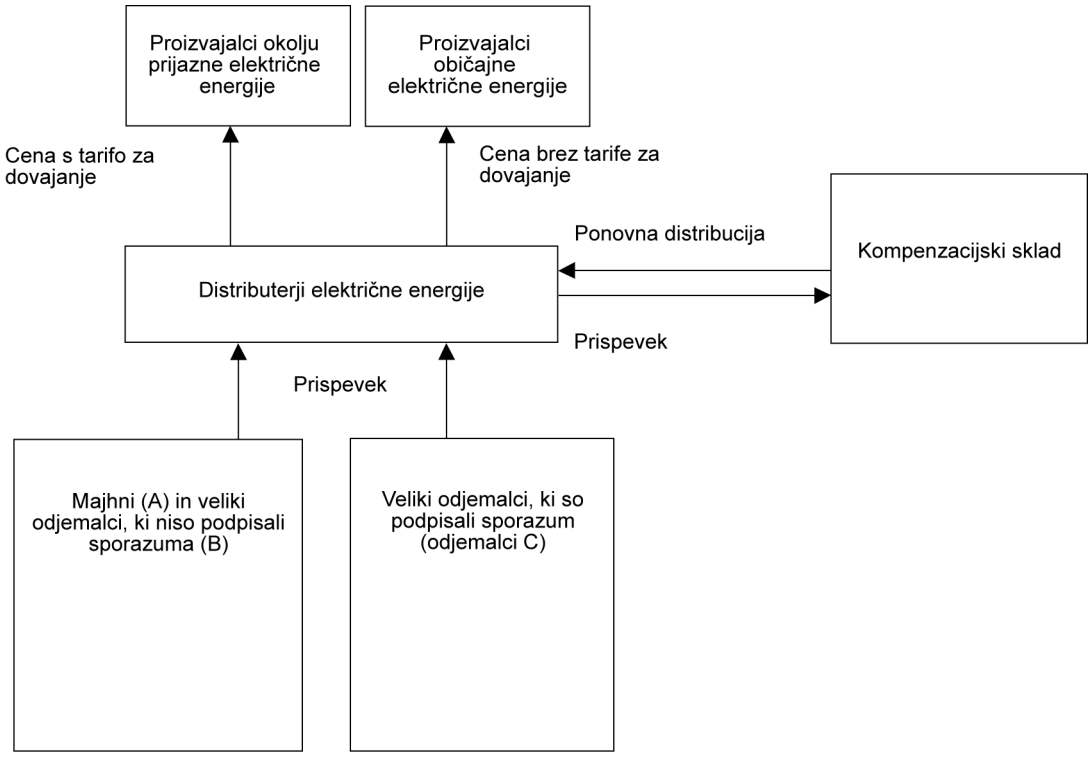
([11]) *Mémorial* A št. 203 z dne 16. decembra 2005, str. 3256.

([12]) Člen 1 Uredbe Velikega vojvodstva z dne 9. decembra 2005, ki spreminja člen 21 Uredbe Velikega vojvodstva z dne 22. maja 2001.

([13]) Člen 1Uredbe Velikega vojvodstva z dne 9. decembra 2005.

deleža na nacionalnem trgu. Cilj kompenzacijskega sklada je torej zagotoviti, da vsak distributer, ki deluje v Luksemburgu, kupi delež okolju prijazne električne energije, proizvedene v Luksemburgu, ki je enak njegovemu deležu na nacionalnem trgu.

(25) Spodnja shema opisuje delovanje kompenzacijskega sklada, veljavnega do 31. decembra 2008.

3. RAZLOGI ZA ZAČETKU FORMALNEGA POSTOPKA PREISKAVE

(26) Komisija je v svojem sklepu o začetku formalnega postopka preiskave ocenila, da kompenzacijski mehanizem pomeni državno pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ([14]).

(27) Ukrep daje prednost proizvajalcem okolju prijazne električne energije, ki imajo na koncu koristi iz kompenzacijskega sklada. Poleg tega daje oprostitev nadomestila, ki se uporablja do 31. decembra 2005, prednost podjetjem z visoko porabo električne energije v primerjavi z drugimi podjetji, ki morajo prispevati v kompenzacijski sklad. V nasprotju s tem distributerji nimajo nobene prednosti, ker imajo le vlogo posrednika pri pobiranju prispevkov, ki jih morajo plačati končni odjemalci in jih na koncu prejmejo proizvajalci okolju prijazne električne energije.

([14]) Glej točke 14–19 sklepa o začetku formalnega postopka preiskave (UL C 255, 23.10.2002, str. 15).

(28) Ta prednost se zagotavlja prek državnih sredstev zaradi ustanovitve kompenzacijskega sklada in ne zaradi uvedbe obveznosti odkupa okolju prijazne električne energije. Kompenzacijski sklad je ustanovila država in se dejansko financira prek sistema obveznih prispevkov, pri čemer zneske, ki so plačani vanj, nadzoruje država.

(29) Ukrep je selektiven, ker daje prednost le nekaterim podjetjem ali dejavnostim, zlasti proizvajalcem okolju prijazne električne energije v primerjavi z drugimi proizvajalci električne energije in podjetjem z visoko porabo električne energije v primerjavi z drugimi podjetji, ki so odjemalci električne energije.

(30) Nazadnje, zagotavljanje prednosti proizvajalcem okolju prijazne električne energije in podjetjem z visoko porabo električne energije, dejavnim v različnih gospodarskih sektorjih, vpliva na trgovino z električno energijo znotraj Skupnosti ter izkrivlja konkurenco.

(31) Komisija je preučila združljivost kompenzacijskega mehanizma s skupnim trgom v skladu s členom 87(3)(c) Pogodbe glede na smernice Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja iz leta 2001 (v nadaljnjem besedilu: smernice iz leta 2001) ([15]). V zvezi s to zadevo je izrazila naslednje dvome.

(32) Prvič, Komisija je ocenila, da pomoč za proizvajalce okolju prijazne električne energije ne izpolnjuje pogojev iz naslednjih določb smernic iz leta 2001:

— sistem ne zagotavlja omejitev pomoči na dodatne stroške med ceno proizvodnje zadevne električne energije in njeno tržno ceno. Sistem ne omejuje pomoči za tekoče poslovanje v obdobju, ki je potrebno za amortizacijo obratov. Prav tako ne upošteva morebitne pomoči za investicije, ki jo prejmejo proizvajalci za obrate, kot je ekološki dodatek v Luksemburgu ([16]) (točka E.3.3.1 smernic iz leta 2001),

— sistem ne predvideva tržnega mehanizma, kot so zeleni certifikati (točka E.3.3.2 smernic iz leta 2001),

— pomoč za tekoče poslovanje ni izračunana na podlagi zunanjih stroškov, katerim so se izognili (točka E.3.3.3 smernic iz leta 2001),

— pomoč za tekoče poslovanje ni omejena na pet let, se sčasoma ne znižuje, njena intenzivnost pa ni omejena na 50 % dodatnih stroškov (točka E.3.3.4 smernic iz leta 2001).

(33) Drugič, Komisija je ocenila, da oprostitev prispevka, odobrena podjetjem z visoko porabo električne energije, ne izpolnjuje meril, določenih v smernicah iz leta 2001: podjetja, ki so upravičena do oprostitve, se niso zavezala doseganju ciljev varstva okolja ([17]); ni jim treba plačati znatnega dela davka ([18]); poleg tega se oprostitve sčasoma ne znižujejo v smislu smernic iz leta 2001 in njihova intenzivnost ni omejena na 50 % ([19]).

(34) Nazadnje je Komisija podvomila o združljivosti ukrepa s členoma 25 in 90 Pogodbe. Kompenzacijski mehanizem dejansko ne predvideva oprostitve prispevka za uvoženo električno energijo niti davka na izvoz. Ta ukrep na koncu dejansko koristi le državnim proizvajalcem okolju prijazne električne energije. Uvožena električna energija je torej obdavčena, ne da bi na koncu prejela pomoč, ki jo ima okolju prijazna električna energija, proizvedena v Luksemburgu.

(35) Nova uredba Velikega vojvodstva, ki je navedena v uvodni izjavi 23 in mora začeti veljati 1. januarja 2009, spreminja kompenzacijski mehanizem, tako da ne bo več eden od razlogov, zaradi katerih je bil sprožen formalni postopek preiskave. Zato ta odločba preučuje obstoj državnih pomoči in morebitno združljivost kompenzacijskega mehanizma v skladu s členom 87(3)(c) Pogodbe do 31. decembra 2008.

4. PRIPOMBE LUKSEMBURGA O ZAČETKU FORMALNEGA POSTOPKA PREISKAVE

4.1 Opis ukrepa

(36) Prvič, Luksemburg poudarja, da je v skladu z Uredbo Velikega vojvodstva z dne 30. maja 1994 k odkupu okolju prijazne električne energije, proizvedene v Luksemburgu, zavezano le podjetje Cegedel. Zaradi liberalizacije so se nato pojavili drugi konkurenčni distributerji, ki jih je bilo junija 2003 trinajst. Za vse je bila uvedena obveznost odkupa okolju prijazne električne energije. Kljub temu je v praksi dodatne stroške vedno nosil zlasti en gospodarski subjekt, tj. podjetje Cegedel. Luksemburg torej ugotavlja, da kompenzacijski sklad dejansko daje prednost enakim konkurenčnim pogojem za distributerje, ker med njimi porazdeli dodatne stroške, povezane z obveznostjo odkupa okolju prijazne električne energije.

(37) Drugič, Luksemburg navaja, da ta ukrep pomeni pomembno okoljsko korist in prispeva k doseganju ciljev varstva okolja, h katerim se je Luksemburg zavezal v skladu s politiko Skupnosti v zvezi z bojem proti podnebnim spremembam; cilj Luksemburga je zmanjšati emisije CO_2 za 28 % v primerjavi z letom 1990. Zato luksemburški organi Komisijo pozivajo, naj možne učinke izkrivljanja konkurence ali vplivov na trgovino znotraj Skupnosti ocenjuje glede na okoljsko korist ukrepa.

4.2 Obstoj državne pomoči

(38) Luksemburg meni, da ustanovitev kompenzacijskega sklada ne pomeni državne pomoči v smislu člena 87(1) Pogodbe.

(39) Prvič, Luksemburg poudarja, da sklad ne vključuje državnih sredstev v skladu s sodbo Sodišča Evropskih skupnosti (v nadaljnjem besedilu: Sodišče) z dne 13. marca 2001 v zadevi *PreussenElektra* ([20]). Pred uvedbo sklada so dodatne stroške, povezane z obveznostjo odkupa okolju prijazne električne energije, dejansko krili le končni odjemalci zasebnega podjetja Cegedel. Po uvedbi sklada so se dodatni stroški porazdelili med vse odjemalce vseh distributerjev, ki delujejo v Luksemburgu, vendar ne vključujejo državnih sredstev. Luksemburg za utemeljitev svojih argumentov navaja odstavek 66 sodbe v zadevi *PreussenElektra*: „[…] predpis države članice, ki

([15]) UL C 37, 3.2.2001, str. 3.
([16]) Odločba Komisije z dne17. oktobra 2001 o zadevi N 842/2000 (UL C 5, 8.1.2002, str. 5).
([17]) Glej točko 51.1(a).
([18]) Glej drugo alineo točke 51.1(b).
([19]) Glej točko 46.
([20]) C-379/98, Recueil 2001, str. I-2099.

zasebna podjetja za distribucijo električne energije zavezuje k odkupu električne energije iz obnovljivih virov energije na njihovem področju dobave po najnižjih cenah, višjih od dejanske ekonomske vrednosti take vrste energije, in ki finančne stroške te obveznosti porazdeljuje med navedena podjetja za distribucijo električne energije ter zasebne uporabnike električnega omrežja, ki so višje na distribucijski verigi, ne pomeni državne pomoči v smislu člena 92(1) Pogodbe“ (zdaj člen 87(1) Pogodbe).

(40) Drugič, Luksemburg ugotavlja, da kompenzacijski sklad ne daje prednosti proizvajalcem okolju prijazne električne energije, če ni nobenega pogodbenega ali finančnega razmerja med skladom in proizvajalci. Tem plačajo neposredno distributerji, ko kupujejo okolju prijazno električno energijo po cenah, ki so bile takrat določene z Uredbo Velikega vojvodstva z dne 30. maja 1994. Nadomestila iz kompenzacijskega sklada se dodeljujejo le distributerjem.

(41) Poleg tega kompenzacijski sklad ne daje prednosti podjetjem z visoko porabo električne energije v primerjavi s podjetji, ki prispevajo v sklad. Upravičenca do oprostitve, to sta kemična industrija in jeklarstvo, v Luksemburgu nimata konkurenta, ki bi moral plačevati v sklad. Poleg tega Luksemburg ocenjuje, da upravičenci do oprostitve nimajo prednosti v primerjavi s konkurenti s sedežem zunaj Luksemburga.

(42) Nazadnje, Luksemburg ocenjuje, da je učinek izkrivljanja konkurence in vplivov na trgovino znotraj Skupnosti, povezan s kompenzacijskim skladom, le teoretičen. Zlasti ni dokazano, da oprostitve, ki veljajo za težko industrijo v Luksemburgu, vplivajo na trgovino med državami članicami.

4.3 **Kršitev členov 25 in 90 Pogodbe**

(43) Luksemburg dejansko ocenjuje, da kompenzacijski mehanizem ne krši členov 25 in 90 Pogodbe. Luksemburg pojasnjuje, da sistem električne energije, proizvedene v Luksemburgu, in uvožene električne energije ne obravnava različno. Poleg tega se okolju prijazna električna energija, proizvedena v skladu z Uredbo Velikega vojvodstva z dne 30. maja 1994, ne izvaža. Tako je proizvajalec s sedežem v drugi državi članici, ki ima odjemalce v Luksemburgu, obravnavan enako kot proizvajalec s sedežem v Luksemburgu, ki prodaja na domačem trgu. Enako velja, če imajo odjemalci teh dveh distributerjev sedež v drugi državi članici.

4.4 **Združljivost morebitne državne pomoči s Pogodbo ES**

(44) Čeprav se luksemburški organi ne strinjajo, da oprostitev prispevka za podjetja z visoko porabo električne energije pomeni državno pomoč, poudarjajo, da bi se lahko presojalo, ali je ta ukrep združljiv s smernicami iz leta 2001.

(45) Prvič, Luksemburg ugotavlja, da je oprostitev odobrena na podlagi prostovoljnega sporazuma, ki vključuje cilje glede večje energetske učinkovitosti proizvajalcev podpisnikov. Prostovoljni sporazum je bil med Luksemburgom in nacionalnim združenjem industrij (FEDIL) sklenjen marca 1996 in podaljšan aprila 2001.

(46) Drugič, Luksemburg priznava, da sporazum kljub temu ne predvideva sankcij za neizpolnjevanje zavez, vendar se zavezuje k vključitvi takšnega mehanizma za uskladitev s točko 51.1(a) smernic iz leta 2001.

5. **PRIPOMBE ZAINTERESIRANIH STRANK**

(47) Pripombe je po začetku formalnega postopka preiskave glede kompenzacijskega mehanizma v Luksemburgu predložila le Nizozemska.

(48) Nizozemska opozarja, da se lahko pomoč za nacionalne proizvajalce okolju prijazne električne energije odobri le, če ne presega nerentabilnih dodatnih stroškov proizvodnje te električne energije. Nizozemski organi podpirajo celotno nadomestilo nerentabilnih dodatnih stroškov, da se razvije proizvodnja okolju prijazne električne energije. Ta pomoč je potrebna, da se državam članicam omogoči izpolnitev okoljskih ciljev, h katerim so se zavezale z ratifikacijo kjotskega protokola ([21]).

(49) Poleg tega Nizozemska poudarja, da je treba vsaki državi članici omogočiti manevrski prostor za izpolnjevanje okoljskih ciljev iz kjotskega protokola. Zato predlaga, da Komisija za vsak primer posebej sprejme pristop glede ukrepov podpore za okolju prijazno električno energijo, ki jih sprejme posamezna država.

(50) Nazadnje, Nizozemska Komisijo poziva, naj pozitivno preuči predviden ukrep Luksemburga ob upoštevanju dejanske potrebe po dodatnem razvoju proizvodnje okolju prijazne električne energije.

([21]) Kjotski protokol k okvirni konvenciji Združenih narodov o podnebnih spremembah, ki je bil sprejet 11. decembra 1997.

6. KOMENTARJI LUKSEMBURGA NA PRIPOMBE ZAINTERESIRANIH STRANK

(51) Luksemburg ni predložil komentarjev na pripombe Nizozemske.

7. OCENA

7.1 Obstoj državne pomoči

(52) Komisija je v svojem sklepu o začetku formalnega postopka preiskave ugotovila, da kompenzacijski mehanizem pomeni državno pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ([22]). Dva razreda upravičencev do te državne pomoči so sestavljali proizvajalci okolju prijazne električne energije in podjetja z visoko porabo električne energije prek oprostitve plačila prispevka v kompenzacijski sklad.

(53) V prejšnjih odločbah je Komisija prav tako ugotovila, da sistemi tarif za dovajanje, ki so financirani podobno kot v tem primeru, pomenijo državno pomoč. Enako je veljalo v odločbah o zadevah N 504/2000 ([23]) (Združeno kraljestvo), združenih zadevah N 707/02 in N 708/02 ([24]), ki sta se nadaljevali z ukrepom N 543/05 ([25]) in ukrepom N 478/07 ([26]) (Nizozemska), zadevah NN 162/03 in N 317/06 ([27]) (Avstrija) ter zadevi C 7/05 ([28]) (Slovenija).

(54) V nadaljevanju je treba preučiti, ali je kompenzacijski mehanizem v analiziranem obdobju, in sicer do 31. decembra 2008, pomenil državno pomoč.

7.1.1 *Ugotovitev prisotnosti državnih sredstev*

(55) Da se ukrep opredeli kot državna pomoč, mora biti v skladu s sodno prakso zlasti neposredno ali posredno dodeljen iz državnih sredstev in bremeniti državo ([29]).

(56) V zvezi z obstojem državnih sredstev se je Sodišče strinjalo, da ni nujno, da so finančna sredstva za ukrep stalna sredstva v lasti javnega sektorja, da bi pomenila državno pomoč; da se sredstva opredelijo kot državna pomoč, dejansko zadostuje, da so stalno pod javnim nadzorom in tako na razpolago pristojnim državnim organom ([30]). V skladu s sodno prakso Sodišča ([31]) državna sredstva niso vključena, če državni organi na nobeni stopnji nimajo ali ne pridobijo nadzora nad sredstvi, iz katerih se financira zadevna gospodarska prednost. Zato je treba ugotoviti, ali država neposredno ali posredno nadzoruje zadevna sredstva, čeprav ta sredstva ne izhajajo neposredno iz državnega proračuna. V zadevi *PreussenElektra* so tarife za dovajanje neposredno financirali zasebni dobavitelji električne energije, ki so morali električno energijo kupiti pri proizvajalcih okolju prijazne električne energije po ceni, višji od tržne cene električne energije. V tem primeru je država v obdobju od januarja 2001 do decembra 2008 odjemalcem naložila plačilo obveznih prispevkov, ki so se prek distributerjev prenesli na proizvajalce okolju prijazne električne energije. Poleg tega se iz kompenzacijskega sklada, ki ga je ustanovila država Luksemburg, distributerjem dodeljujejo nadomestila. Sodišče je v sodbi v zadevi *Stardust Marine* ([32]) odločilo, da so sredstva, ki jih v nekem trenutku nadzoruje država, vedno državna sredstva. Zato Komisija meni, da je pomoč neposredno ali posredno dodeljena iz državnih sredstev.

(57) Kar zadeva odgovornost, Luksemburški inštitut za regulacijo določa in dodeljuje pomoč posameznim upravičencem na podlagi formule, določene v zakonodaji. Država tako prek zakonodaje ne nadzoruje le porazdeljenih zneskov in upravičencev, ampak tudi dodelitev pomoči. Zato Komisija meni, da je za pomoč odgovorna država.

7.1.2 *Selektivnost*

(58) Kompenzacijski mehanizem se uporablja le za nekatere proizvajalce električne energije, v tem primeru za proizvajalce okolju prijazne električne energije v Luksemburgu.

(59) Mehanizem prav tako predvideva oprostitev plačila prispevka ali od 1. januarja 2006 zmanjšanje prispevka le za en razred odjemalcev, in sicer tistih z visoko porabo električne energije ([33]).

7.1.3 *Obstoj prednosti*

(60) Jasno je, da obvezni prispevek, ki ga uvaja kompenzacijski mehanizem, proizvajalcem okolju prijazne električne energije daje prednost, ker je cilj sistema tem proizvajalcem omogočiti prodajo električne energije po ceni, ki je višja od tržne cene.

([22]) Glej točke 14–19 sklepa o začetku formalnega postopka preiskave.
([23]) UL C 30, 2.2.2002, str. 15.
([24]) UL C 148, 25.6.2003, str. 12.
([25]) UL C 221, 14.9.2006, str. 8.
([26]) UL C 39, 13.2.2008, str. 3.
([27]) Zadeve so bile razdeljene na del A (obnovljivi viri energije) in del B (soproizvodnja toplote in električne energije) (UL C 221, 14.9.2006, str. 8).
([28]) UL L 219, 24.8.2007, str. 9.
([29]) Glej na primer sodbo Sodišča z dne 16. maja 2002, *Francija proti Komisiji* (C-482/99, Recueil 2002, str. I-4397), odstavek 24.
([30]) Glej sodbo Sodišča z dne 16. maja 2000, *Francija proti Ladbroke Racing in Komisiji* (C-83/98, Recueil 2000, str. I-3271), odstavek 50, in sodbo Sodišča prve stopnje z dne 12. decembra 1996, *Air France proti Komisiji* (T-358/94, Recueil 1996, str. II-2109), odstavek 67.
([31]) Glej sklepne predloge generalnega pravobranilca Jacobsa v zadevi C-482/99, *Francija proti Komisiji*, Recueil 2002, str. I-4397, odstavki 38–42, in sodbo z dne 13. marca 2001, navedeno v opombi 20, odstavki 59–61.
([32]) Glej sodbo Sodišča z dne 16. maja 2002, *Francija proti Komisiji* (C-482/99, Recueil 2002, str. I-4397), odstavek 37.
([33]) Glej uvodno izjavo 22.

(61) Jasno je, da imajo podjetja z visoko porabo električne energije prednost zaradi oprostitve ali od 1. januarja 2006 zmanjšanja prispevka v kompenzacijski mehanizem.

7.1.4 *Izkrivljanje konkurence in vpliv na trgovino znotraj Skupnosti*

(62) Ukrep vpliva na gospodarske subjekte, ki so dejavni v sektorjih, odprtih za konkurenco, ne glede na to, ali gre za proizvodnjo električne energije ali sektorje, v katerih delujejo podjetja z visoko porabo električne energije (zlasti kemična industrija in jeklarstvo), ter ki trgujejo z drugimi državami članicami.

(63) Zato bi lahko pomoč izkrivljala konkurenco in vplivala na trgovino znotraj Skupnosti.

7.1.5 *Sklep o obstoju državne pomoči*

(64) Na podlagi navedenega Komisija meni, da različica kompenzacijskega mehanizma, ki je veljala od 1. januarja 2001 do 31. decembra 2008, pomeni državno pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe.

7.2 **Preverjanje združljivosti pomoči v skladu s členom 87(3)(c) Pogodbe**

(65) Zaradi razlogov iz uvodnih izjav 32, 33 in 34 se je Komisija odločila sprožiti formalni postopek preiskave v tem primeru, ker je dvomila v združljivost ukrepa s skupnim trgom, ki vključuje tudi skladnost s členoma 25 in 90 Pogodbe.

(66) Ker je cilj pomoči, ki jo pomeni kompenzacijski mehanizem, varstvo okolja, je treba njeno združljivost oceniti na podlagi smernic Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja. Od 1. januarja 2001 do 31. decembra 2008 sta se zaporedoma uporabljala dva sklopa smernic, ker so smernice Skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja ([34]) (v nadaljnjem besedilu: smernice iz leta 2008) nadomestile smernice iz leta 2001. Ker je bila zadevna pomoč evidentirana kot nepriglašena pomoč, je treba v skladu s točko 205 smernic iz leta 2008 njeno združljivost preveriti na podlagi pravil, ki so se uporabljala ob njeni dodelitvi.

(67) Zato je treba najprej preveriti združljivost ukrepa na podlagi smernic iz leta 2001 in 2008 ter nato njegovo skladnost s členoma 25 in 90 Pogodbe.

([34]) UL C 82, 1.4.2008, str. 1.

7.3 **Združljivost pomoči na podlagi smernic iz leta 2001 in 2008**

(68) Komisija preverja združljivost pomoči za dve vrsti upravičencev v obdobju od 1. januarja 2001 do 31. decembra 2008, in sicer za proizvajalce okolju prijazne električne energije, ki imajo posredno koristi od prispevka v kompenzacijski sklad, in podjetja z visoko porabo električne energije, ki so bila oproščena prispevka v kompenzacijski sklad ali od 1. januarja 2006 upravičena do znižanja prispevka v kompenzacijski sklad.

7.3.1 *Združljivost pomoči za proizvajalce okolju prijazne električne energije v Luksemburgu*

(69) Pomoč, ki je proizvajalcem okolju prijazne električne energije dodeljena prek obveznega prispevka, vključenega v kompenzacijski mehanizem, zadeva nekatere obnovljive vire energije (hidroenergija, sončna energija, vetrna energija, biomasa in bioplin) ter soproizvodnjo toplote in električne energije, ki jih zajemajo smernice iz leta 2001 in 2008 ([35]).

(70) Luksemburški organi so Komisiji predložili dve poročili raziskovalnega inštituta […] * ([36]), v katerih so analizirane višine nadomestil, dodeljenih proizvajalcem okolju prijazne električne energije v Luksemburgu. Ti poročili zajemata obdobji do konca leta 2005 ([37]) in od leta 2006 do leta 2008 ([38]).

(71) Opravljeni so izračuni za vse obnovljive vire energije, upravičene do kompenzacijskega mehanizma ([39]), pri čemer je vključena tudi soproizvodnja toplote in električne energije. Poleg tarif za dovajanje upoštevajo druge sisteme podpore, pomoč za tekoče poslovanje (zlasti ekološki dodatek ([40]) ali pomoč za naložbe. Izračuni primerjajo stroške proizvodnje okolju prijazne električne energije in tržno ceno te električne energije. V poročilih je ugotovljeno, da v zadevnih obdobjih za obnovljive vire energije ter soproizvodnjo toplote in električne energije niso bila izplačana previsoka nadomestila.

(72) Komisija na podlagi navedenega ocenjuje, da je pomoč omejena na razliko med stroški proizvodnje okolju prijazne električne energije in tržno ceno električne energije.

([35]) Glej točko 70(5) in (10) smernic iz leta 2008.
* Zaupne informacije.
([36]) […].
([37]) […].
([38]) […].
([39]) Zadevni viri energije so hidroenergija, sončna energija, vetrna energija, biomasa in bioplin.
([40]) Odločba Komisije z dne 17. oktobra 2001 o zadevi N 842/2000.

(73) Zato Komisija za obdobje od 1. januarja 2001 do 1. aprila 2008, v katerem so se uporabljale smernice iz leta 2001, ocenjuje, da je pomoč, dodeljena proizvajalcem okolju prijazne električne energije, v skladu s smernicami iz leta 2001, zlasti s točkami 58 do 60 v zvezi s pomočjo za tekoče poslovanje, in je zato združljiva v smislu člena 87(3)(c) Pogodbe.

(74) Komisija za obdobje od 2. aprila 2008 do 31. decembra 2008, v katerem so se uporabljale smernice iz leta 2008, ocenjuje, da je pomoč, dodeljena proizvajalcem okolju prijazne električne energije, v skladu s smernicami iz leta 2008, zlasti s točkama 109 in 119 v zvezi s pomočjo za tekoče poslovanje za obnovljive vire energije ter soproizvodnjo toplote in električne energije ([41]), in je zato združljiva v smislu člena 87(3)(c) Pogodbe.

7.3.2 *Združljivost pomoči za podjetja z visoko porabo električne energije*

(75) Komisija je v svojem sklepu o začetku formalnega postopka preiskave dvomila o združljivosti oprostitve plačila prispevka, do katere so bila do 31. decembra 2005 upravičena podjetja z visoko porabo električne energije. Od 1. januarja 2006 so ta podjetja prispevala v kompenzacijski sklad, vendar po nižji stopnji.

(76) V zvezi z določitvijo pravil, ki se uporabljajo za oceno združljivosti pomoči, je treba opozoriti, da je bil prispevek za leto 2008 izračunan na podlagi podatkov za leto 2007 in da je bila odločitev glede dodelitve pomoči sprejeta pred 2. aprilom 2008, tj. datumom začetka veljavnosti smernic iz leta 2008. Zato je treba združljivost pomoči, dodeljene podjetjem z visoko porabo električne energije, za celotno obdobje od 1. januarja 2001 do 31. decembra 2008 ocenjevati na podlagi smernic iz leta 2001.

(77) Luksemburški organi so najprej pojasnili, da so se vsa podjetja z visoko porabo električne energije, ki so upravičena do oprostitve, zavezala k večji energetski učinkovitosti s prostovoljnimi sporazumi, sklenjenimi z državo leta 1996 in nato 2002, da se je zajelo obdobje med letoma 2000 do 2006. Poleg tega je Luksemburg 13. aprila 2005 na zahtevo Komisije te sporazume spremenil.

(78) Glavne spremembe, ki so začele veljati z Uredbo Velikega vojvodstva z dne 9. decembra 2005, zajemajo vključitev količinskega cilja v zvezi s povečanjem energetske učinkovitosti za podjetja, ki so podpisala sporazume; energetsko učinkovitost je treba leta 2005 povečati za 15 % v primerjavi z letom 1990. Poleg tega so v sporazumih določene sankcije za nespoštovanje zavez:

— podjetja, ki ne bodo izpolnila svojih zavez, bodo morala kupiti nekaj okolju prijazne električne energije na trgu ali jo za svojo porabo proizvesti ([42]),

— podjetja, ki ne bodo spoštovala svojih zavez glede potrditve povečanja energetske učinkovitosti s strani revizorjev na začetku in na koncu obdobja, bodo morala kupiti ali proizvesti količino okolju prijazne električne energije, ki predstavlja 1 % njihove porabe.

(79) Poleg tega je bila oprostitev plačila prispevka uvedena hkrati z uvedbo prispevka v kompenzacijski sklad, tj. 1. januarja 2001.

(80) Komisija na podlagi elementov iz uvodnih izjav 77, 78 in 79 ocenjuje, da sta oprostitev in od 1. januarja 2006 znižanje prispevka v kompenzacijski sklad za podjetja z visoko porabo električne energije, če sklenejo prostovoljne sporazume, v skladu s točko 51.1(a) smernic iz leta 2001. Zato je od decembra 2005 ukrep združljiv v smislu člena 87(3)(c).

(81) Komisija za obdobje od januarja 2001 do decembra 2005 ugotavlja, da je bila oprostitev plačila prispevka pridobljena na podlagi zavez podjetij z visoko porabo električne energije k večji energetski učinkovitosti. Ti sporazumi, ki so bili prvotno sklenjeni leta 1996, so bili leta 2002 obnovljeni za obdobje od leta 2000 do leta 2006. Poleg tega se uporabljajo sankcije, uvedene leta 2005, če podjetja leta 2005 niso povečala svoje energetske učinkovitosti za 15 % v primerjavi z letom 1990. Zato Komisija meni, da se za ravnanje upravičencev do oprostitve med letoma 2001 in 2005 uporabljajo količinski okoljski cilj in sankcije. Zato Komisija ocenjuje, da je oprostitev plačila prispevka za podjetja z visoko porabo električne energije od januarja 2001 do decembra 2005 v skladu s točko 51.1(a) smernic iz leta 2001 in združljiva v smislu člena 87(3)(c) Pogodbe.

([41]) Luksemburški organi so tudi določili, da morajo sistemi soproizvodnje toplote in električne energije izpolnjevati merila glede visoke učinkovitosti iz točke 70(11) smernic iz leta 2008.

([42]) Ta količina mora izražati raznolikost okolju prijaznih virov električne energije, ki jih podpira kompenzacijski sklad, in bo določena na podlagi naslednjih treh dejavnikov v skladu s spremembo z dne 13. aprila 2005: „1. električne energije, ki jo podjetje porabi v obdobju, v katerem je bilo upravičeno do oprostitve; 2. deleža proizvodnje električne energije, ki jo podpira kompenzacijski sklad, v okviru nacionalne porabe električne energije; 3. razlike med stopnjo povečane energetske učinkovitosti podjetja in splošno stopnjo [povečane energetske učinkovitosti] v odstotkih". Razlika v odstotkih ne sme biti višja od 100 %. Cilj povečanja energetske učinkovitosti za 15 % je sorazmerno prilagojen za podjetja, ki so začela delovati pred letom 1990.

7.4 **Združljivost pomoči s členoma 25 in 90 Pogodbe**

(82) V obdobju od 1. januarja 2001 do 31. decembra 2008 so dodatne stroške, povezane z obveznostjo odkupa okolju prijazne električne energije, na koncu dejansko krili odjemalci na podlagi svoje porabe. V skladu s sodno prakso Sodišča, ki je bila nedavno potrjena s sodbo v zadevi *Essent* ([43]), tak obvezni prispevek, ki ga morajo plačati končni odjemalci, pomeni davku podobno dajatev, pri čemer mora skladnost njegovega mehanizma financiranja s Pogodbo preučiti Komisija ([44]). Komisija je podoben pristop sprejela tudi v odločbah iz uvodne izjave 53.

(83) V zvezi s tveganjem za neenako obravnavanje uvožene okolju prijazne električne energije v primerjavi z okolju prijazno električno energijo, proizvedeno v Luksemburgu, ki edina prejema prispevke, so se luksemburški organi z ministrskim dopisom zavezali k uvedbi postopka povračila prispevkov v sklad za okolju prijazno električno energijo, uvoženo do 31. decembra 2008. Če ga bodo odjemalci želeli uveljavljati, bodo morali dokazati, da so kupili uvoženo okolju prijazno električno energijo.

(84) […]

(85) […] ([45])

(86) […]

(87) Poleg tega se na podlagi navedenega sistem v Luksemburgu zdi zelo podoben postopkom povračila v Avstriji, za katere je Komisija ugotovila, da so združljivi ([46]).

8. **SKLEP**

(88) Komisija ugotavlja, da je Luksemburg nezakonito ustanovil kompenzacijski sklad za organizacijo trga z električno energijo, s čimer je kršil člen 88(3) Pogodbe.

(89) Komisija na podlagi navedenega kljub temu ugotavlja, da v obdobju od januarja 2001 do decembra 2008 pomoč, dodeljena proizvajalcem okolju prijazne električne energije v Luksemburgu, ter nato oprostitev in od 1. januarja 2006 znižanje prispevka za podjetja z visoko porabo električne energije pomenijo pomoč, ki je združljiva s členom 87(3)(c) Pogodbe, kot je določeno v smernicah iz leta 2001 in 2008 –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Kompenzacijski sklad za organizacijo trga z električno energijo, ki ga je Luksemburg ustanovil in upravljal od 1. januarja 2001 in 31. decembra 2008, pomeni državno pomoč v skladu s členom 87(1) Pogodbe, ki daje prednost proizvajalcem okolju prijazne električne energije v Luksemburgu in podjetjem z visoko porabo električne energije.

Ta pomoč je združljiva s skupnim trgom v skladu s členom 87(3)(c) Pogodbe.

Člen 2

Ta odločba velja v primeru spremembe kompenzacijskega mehanizma, v zvezi s katero je Luksemburg sprejel obveznost, da jo vključi v zakonodajo.

Člen 3

Ta odločba je naslovljena na Veliko vojvodstvo Luksemburg.

V Bruslju, 28. januarja 2009

Za Komisijo

Neelie KROES

Članica Komisije

([43]) Sodba Sodišča z dne 17. julija 2008 v zadevi *Essent* (C-206/06), še ni objavljena v Zbirki odločb.

([44]) Glej na primer sodbo Sodišča z dne 21. oktobra 2003, *Belgija proti Eugene van Calster, Felix Cleeren in Openbaar Slachthuis NV* (C-261/01 in C-262/01, Recueil 2003, str. I-12249).

([45]) […]

([46]) Odločba Komisije z dne 4. julija 2006 o zadevah NN 162/03 in N 317/06 (glej opombo 27).